

TIEDOTE

Julkaisuvapaa 6.4.2023 klo 10.00

VUODEN ENSIMMÄISET AVUSTUKSET MYÖNNETTIIN LÄÄKETIETEISIIN Aloina esille nousivat erityisesti neuropatologia ja tartuntataudit

Jane ja Aatos Erkon säätiön maaliskuun myöntökierroksella korostuivat lääketieteen alojen avustukset. Kansainvälisesti merkityksellisen tutkimuksen rinnalla huomioitiin kansallisesti tärkeitä hankkeita. Avustuksia myönnettiin 11 työryhmälle 4,2 miljoonalla eurolla. Kulttuurin ja muiden alojen myönnöt mukaan laskettuna avustussumma nousi hieman yli 5,1 miljoonaan euroon.

Dementian uskotaan olevan maailmanlaajuisestikin erittäin suuri ongelma seuraavien vuosikymmenien aikana, ja se tulee rasittamaan terveydenhuoltojärjestelmäämme merkittävästi. Aivojen rappeuma-sairauksien yksityiskohtainen luokittelu ja tunnistaminen on vielä rajallista, minkä vuoksi uusien dementiasairauksien mekanismeista on saatava kiireellisesti lisää tietoa diagnoosien ja hoitomuotojen kehittämiseksi.

Nuoriin ryhmänjohtajiin lukeutuvan Helsingin yliopiston dosentti **Petteri Ouran** translationaalisessa neuropatologian hankkeessa pyritään geneettistä dataa tutkimalla ja kudostason ymmärrystä lisäämällä ennaltaehkäisemään piilevään aivorappeumaan liittyviä liikennekuolemia ja päihteiden käyttöön liittyviä kaulaydinvarioita. Tutkimukselle myönnettiin 400 000 euroa kolmelle vuodelle.

Dementian taustalla on todettu olevan huomattavasti laajempi kirjo sairauksia kuin tähän asti on oletettu. Näihin uusiin dementiasairauksien muotoihin puolestaan keskittyy Helsingin yliopiston apulaisprofessori **Liisa Myllykankaan** kolmevuotinen tutkimus, jolle myönnettiin 600 000 euroa.

Molemmat tutkimukset perustuvat kudostutkimukseen, mutta nyt kuva-analyysissä käytetään apuna koneoppimista. Tällä tähdätään tarkempaan näytteiden arviointiin ja osuvampiin tulkituksiin tulevaisuuden diagnostiikassa.

Suurin avustus, 842 000 euroa, myönnettiin kolmevuotiseen perustutkimukseen professori **Inari Kursulalle** Oulun yliopistosta. Hänen työryhmänsä tutkii malarialaisen liukuliikkuvuutta ja sen molekyylikoneiston ymmärtämistä molekyyli- ja atomitasolla. Tutkimus on merkittävä, sillä malariaan kuolee maailmalla joka vuosi lähes miljoona ihmistä. Tulokset voivat avata mahdollisuuksia lääkekehitykselle.

”Vuoden ensimmäinen kierros oli jälleen monipuolinen. Ilahduttavaa oli kliinikotutkijoiden aktivoituminen”, toteaa säätiön asiamies **Hanna-Mari Peltomäki**. ”Arvioinnissa painotetaan hankkeiden tieteellisen laadun rinnalla työsuunnitelman realistisuutta. Säätiön tavoitteena on mahdollistaa pitkäkestoiset hankkeet, ja tämä kasvattaa kokonaisuutta toki myös euromääräisesti. Budjetoinnin paisuttamisen ilmiöön suhtaudutaan arvioinnissa kuitenkin kielteisesti”, Peltomäki muistuttaa.

Avustuksia myönnettiin lisäksi kulttuurille ja muille aloille yhteensä 908 000 euroa kolmelle kohteelle. Lista kaikista kierroksen avustuksista löytyy tämän tiedotteen liitteenä.

Vaikuttavuuden ymmärtämisellä parempia avustuspäätöksiä

Säätiöiden rahoittamat hankkeet vaikuttavat yhteiskuntaan monin tavoin. Ne uudistavat rakenteita, johtavat tieteellisiin ja yhteiskunnallisiin läpimurtoihin, edistävät organisaatioiden ja yksilöiden kehittymistä sekä synnyttävät taloudellista hyötyä.

Tietoja vaikuttavuudesta syntyy hankkeiden arvioinnin ja seurannan kautta sekä laajemmasta toimintaympäristötuntemuksesta. Säätiö hyödyntää avustuspolitiikan ja -prosessien kehittämisessä jatkossa enemmän dataa, mikä auttaa kirkastamaan kuvaa säätiön vaikuttavuudesta ja tukee osaltaan avustuspäätösten tekemistä.

Väli- ja loppuraportit antavat tärkeää tietoa paitsi yksittäisten hankkeiden etenemisestä ja tuloksista myös laajemmin tieteen- ja toimialojen kehityssuunnista. Raporttikäytäntöjä kehitetään jatkossa entistä vahvemmin juuri vaikuttavuuden ymmärryksen näkökulmasta.

”Hankkeiden etenemisen seuraaminen on mielenkiintoista ja lisää ymmärrystä myös tutkimustyön arjesta”, Peltomäki kertoo. ”Hiljaisten signaalien ja tutkimusympäristön seuraamisen työkalujen ja toimintamallien monipuolistaminen on jatkuvaa.”

Jane ja Aatos Erkon säätiö vastaanottaa hakemuksia vuoden jokaisena päivänä. Avustuksista päättää säätiön hallitus neljästi vuodessa. Lisätietoja säätiöstä, hakemisesta ja listat kaikista myönnettyistä avustuksista osoitteesta www.jaes.fi

Lisätietoja:

Hanna-Mari Peltomäki, asiamies, Jane ja Aatos Erkon säätiö
hanna-mari.peltomaki@jaes.fi, p. 044 513 1069

MYÖNNETYT AVUSTUKSET MAALISKUUSSA 2023

Professori Inari Kursula Oulun yliopisto Malariaoisen erikoislaatuksen aktiini-myosiinimoottorin rakenteen ja toiminnan ymmärtäminen. 3 vuotta.	842 000 €
Emeritusprofessori-ylilääkäri Klaus Hedman Helsingin yliopisto Ihmisen kudoksiromi – uusi käsite ja sen lääketieteellinen merkitys. 4 vuotta.	600 000 €
Professori Pekka Karhunen Tampereen yliopisto Repeytymisherjän sepelvaltimoaterooman mikrobiomin merkitys, diagnostiikka, hoito- ja preventiomahdollisuudet. 3 vuotta.	600 000 €
Apulaisprofessori Liisa Myllykangas Helsingin yliopisto Towards precision diagnostics for the whole spectrum of dementia disorders – a neuropathological and genetic study. 3 vuotta.	600 000 €
Espoon kaupunginteatterisäätiö sr Kansainväliset huippuesitykset 2024–27. 3,5 vuotta.	478 000 €
Dosentti Petteri Oura Helsingin yliopisto Translationaalinen oikeuslääketieteellinen neuropatologia. 3 vuotta.	400 000 €
Mikkelin Musiikkijuhlien Kannatusyhdistys ry Lontoon Philharmonia -orkesterin ja Nuorten huippukapellimestarien esiintymiset Mikkelin Musiikkijuhlilla 2023–26. 4 vuotta.	400 000 €

Professori Eeva-Liisa Eskelinen Turun yliopisto Molecular mechanisms of RAB24-mediated proliferation, adhesion and migration of cancer cells. 3 vuotta.	298 000 €
Professori Pertti Panula Helsingin yliopisto Disease modeling using CRISPR/Cas method in zebrafish: widening horizons. 1,5 vuotta.	226 000 €
Dosentti Shiqi Wang Helsingin yliopisto Quantitative analysis of endosomal escape and intracellular delivery via biorthogonal luminescent reaction (BioLure). PoC. 3 vuotta.	200 600 €
Dosentti Christopher Jackson Helsingin yliopisto Genome-wide identification of cell fitness rescue pathways to mitochondrial dysfunction. 3 vuotta.	187 000 €
LT Elina Urpiainen Oulun yliopisto Uuden kokeellisen menetelmän kehittäminen munasarjasyövän lääkeherkkyyden arvioimiseen. 5 vuotta.	152 400 €
Dosentti Jukka Kero Turun yliopisto Unravelling Molecular Mechanisms of Thyroid Disorders – from Human Phenotypes and Family Pedigrees to Functional Analysis and Mouse Models. 1,5 vuotta.	108 000 €
Suomenkielisen Kouluviestikarnevaalin Tukisäätiö Valtakunnallisen Kouluviestikarnevaalin järjestäminen Helsingin Olympiastadionilla 16.5.2023 kaikille maamme suomenkielisille koululaisille.	30 000 €